

A Savoy-kávés története

Az Élelmezési Nemzeti Vállalat igen fontos közületi vállalkozás. Vezetői kivétel nélkül kitűnő, kipróbált szakemberek. Vezérigazgató Fűzi Pál, a vállalathoz tartozó konyhaizemeket Venres József osztályvezető irányítja, a szervezési és ellenőrzési munka élén pedig Fonyódi Pál osztályvezető áll. Ez a kitűnő vezérkar úgy határozott, hogy a magyar élelmezési és vendéglátóiparnak szüksége van a régi bevált szakemberekre, elhatározták tehát, hogy bevonják őket a munkába, tapasztalataikat, szakértelmüket, tudá-

sukat a nemzeti vállalat és ezzel a közönség szolgálatába állítsák. Ez a három kitűnő szakember hívta meg Berliner Manót a Savoy-kávéház volt tulajdonosát az Élelmezési Nemzeti Vállalathoz s már ott is dolgozik a Debrecen-szállóban levő központi irodában. A Savoy-kávéház éppúgy hozzátartozik Budapest arcahoz, mint az Abbazia, mint valaha a Hangli, vagy az Apostolok még ma is. E lokátor éles jellegzetes vonásai a nagyváros képének s már a nevük is arccokat, emlékeket, kalandokat idéz fel az emléke-

zet mélyéből. De a kávéházhoz hozzátartozik a kávé is, különösen a Savoy-kávéház volt gazdája, Berliner Manó, aki pályafutását itt kezdette Budapesten, itt lett Móniból Manó, piccolóból kávé és most a nemzeti vállalat egyik vezető szakmunkása. Ez az élet úgy kezdődött, mint oly sok más élet a régi Magyarországon.

A világháború elsodorta egy kis felvidéki faluban a családfenntartót, Berliner Manó édesapja szívszélhűdést kapott, amikor kis háza romjait megnéllantotta s a felesége három árva gyerekkel egyedül maradt. Manó volt a legidősebb, neki kellett az anyán segítenie s a fiú fel is ült a vonatra, el is jött Pestre, piccoló lett a Frenreisz-vendéglőben, amely a Bodó-kávéház mellett volt valaha. Ismerjük a pesti piccolókat, dolgoz gyerekek valamennyien, Manó is takarított, mosogatott, törölt, később már ki is szolgált, gyűjtötte a borraivalókat, mert bizony kellett odahaza minden fillér. A Frenreiszből a Móni gyerek átkerült a Neiger-vendéglőbe, amely ismert helyiség volt Pesten, kitűnő konyhájáról nevezetes, sok pénzes ember járt oda s így Móni, aki időközben felszabadult és pincér lett, sűrűn küldögette haza a borraivalókat, sikerült is fiatalon elérnie azt, hogy férjhezadta nővérét, amint ez rendjén van és kitaníttatta öccsét. Mikor így legfontosabb kötelességét teljesítette, akkor magára is gondolt, minden évben csak tizenegy hónapot dolgozott Pesten, amit összegyűjtött, abból a tizenkettedik hónapot külföldön töltötte. Párisban, a Riviérán, megtanult franciául, később angolul, hajtotta a tudásvágy, az igyekezet és fiatal korában már négy nyelven beszélt. Jött a fehér terror, mely elől Móni, a pincér, kiment Bécsbe. Ott nem lelthe helyét, továbbment Angliába, álléven, mert magyar pincérnek nem adtak se beutazási engedélyt, sem munkavállalást, úgy hogy keserves napokat élt Angliában, kénytelen volt kis külvárosi csapszékben, eldugott nyaralóhelyeken dolgozni, de amit akart, elérte, jól megtanult angolul.

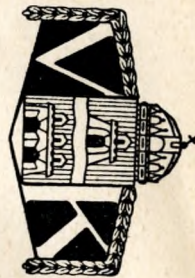
Mikor azután hazajött, a Royal Orfeumban lett pincér, majd főpincér, megházasodott, társtulajdonosa, később

egyedüli tulajdonosa lett a Savoy-kávéháznak, amelyet újra berendezett, átszervezett, átalakított.

Mánezideig az élete csupa munka! Tulnyomórészt bér munka, csak élete utolsó szakaszában, a felszabadulás után, lett Berliner Manó munkáltató, kávéháztulajdonos de ebben a saját vállalatában is éppoly szorgalommal dolgozott kora reggeltől késő éjszakáig, mint piccoló és pincérkorában. Jó konyhája volt, még azt is megérte, hogy a brüsszeli kiállítás magyar konyhájának a vezetését rá bízzák és még az elkényeztetett belgáknak is annyira ízlett a Berliner Manó és felesége magyar konyhája, hogy első díjjal, arany oklevéllel tüntették ki.

Amikor a közérdek a nagy kávéházak államosítását tette szükségessé, Berliner teljes mértékben megértette ennek fontosságát s egyetlen gondja az volt, hogy szakmai tudását továbbra is hasznosíthassa, most már nem a maga, hanem az összesség érdekében. Dolgozni akart, nem akart elszakadni a munkától, mely eddig is élete tartalmát tette. Berliner Manó mindössze csak öt napig volt munka nélküli, mert a hatodik napon az Élelmezési Vállalattól felszólítást kapott, hogy jöjjön és foglalja el új állását. Berliner Manó rohant, nyomban munkához látott, első megbízása az volt, hogy berendezze és megszervezze a mezőgazdasági kiállítás vendéglőjét, amit lelkiismeretes, főnökeinek és vendégeinek teljes meglegedésére el is végzett. Most bent dolgozik a központban, a Debrecen-szállóban, és biztos, hogy ugyanazzal a szeretettel és lelkesedéssel látja el itt is a munkáját, mint pincér és kávé korában.

A történet véget ért. A tanulság, amelyet le kell vonnunk belőle az, hogy a szakemberben, bármely pályán működik is, sokkal mélyebb a ragaszkodás hivatásának frott és iratlan törvényeihez, mint a magántulajdonhoz és a nyereséghez, különösen ha ezt a nyereségvágyat csak súlyos gondok árán és akkor is nagy nehézen tudja kielégíteni. A szakember mindig hű marad a szakmájához és épp olyan lelkiismeretes munkása a közönségnek, mint volt a saját vállalatának. Ezt hirdette a Haladás elejétől fog-

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Haladás 1949. évi 21.

Savoy kávé története

Tárgy

Osztályozás

Hely

Savoy kávé házi

640. 24

1949.